

ספר התשובה

והוא

סדר תיקוני תשובה

בהמשכים

חלק יט

אור הזוהר 441 * חשוון תשע"ד

מפעל הזוהר העולמי

בנישאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911

גדולי הצדיקים ואומרים ללמוד זוהר הקדוש

קחו עמכם דברי תורה ושובו אל ה'

מאור ושמש הפטרת שבת שובה

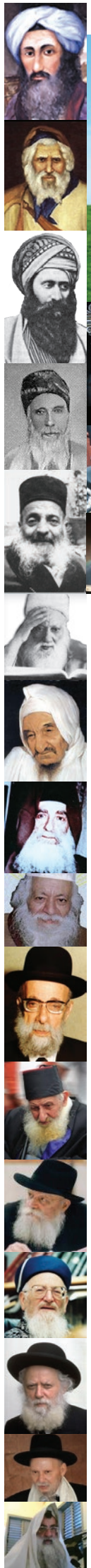
אן יאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך כי כשלת בעונך קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב וגו'. יראה הפירוש שהכתוב מלמד לאדם לדעת מהות התשובה ובמה נשוב מעוונותינו. כי במהות התשובה נמצא אנשים אשר לקחו דרך לעצמם לענות נפשותיהם וגופם במיני ענויים בתעניתם ובטבילות ובשארי דברים. ובדרך זה ימצאו ב' סוגי בני אדם, האנשים המשכילים הבינו כי עיקר התשובה בלב היא תלויה להיות תמיד תוהא על הראשונות, ובכל רגע צריך האדם לשוב על רגע שקדם לו כי לא יצדק אנוש מעשיו ולא יזכה ילוד אשה, אם שהוא ממעט בעבודתו וגם במה שעבד השם שמא היה לו קצת התפארות בו. גם העוונות המה מסכים מבדילים בינינו לבין אלהינו ואין יכולת קודם התשובה להיות נכסף בכל לב לדבק באור עליון, כמאמר דוד המלך עליו השלום וחטאתי נגדי תמיד שפירושו שהיה מתאונן ומצטער תמיד על שחטאתו לנגדו עומד ומבדיל בינו לבין קונו, וצריך האדם השב למשוך עצמו בכל עוז לשבר דבר המבדיל למען יהיה נכסף לנועם ה' וזה יהיה מגמת פניו כל הימים. והאנשים המשכילים המענים את נפשותיהם אם ירגישו שנחלשו חושיהם ושלא יוכלו ללמוד תורה ולהתפלל כראוי ונכון מחמת חלישות גופם וממעטים על ידי זה במלאכת שמים אזי ירפו מתעניתם למען לא יתבטלו מעבודתם. ויש אנשים אשר לא ראו אור התשובה הנכונה ולא מחכמה המה מענים את גופם חנם, וסוברין כי זה תשובה עיקרית לענות נפש, ולא טוב עושים ובפרטות בדורות אלו דחלשא עלמא ואין יכולת לסבול ענויים, ושעבוד המלכיות מחלישין הגופים ודחיקא מלתא טובא בבקשת המזונות, זאת העצה (שלא לענות נפש כלל ומוטב) להשים כל אחד מגמת פניו אל התשובה העיקרית והוא שילמדו ויתפללו בדחילו ורחימו וכמו שנתבאר בגמרא שאדם השב אם היה רגיל ללמוד דף אחד ילמוד שני דפים, והדבר ברור לכל בעלי ענוים שאין הכונה שזו תחשב לתשובה מה שלומד דף יותר, אמנם כונתם על פנימיות הלימוד

ומהותו הוא שקודם שילמוד ישוב בתשובה בכל עוז שלא יהיה נאמר עליו מה לך לספר חוקי, ובעת התפלה והלימוד יפשפש אחר כל תיבה שהוציאה מפיו האם נאמרה מעומק הלב ושלא בהתפארות, וגם מהצורך לקשר נפש רוח נשמה דיליה בפנימיות האותיות ולהסיר כל מחשבות לבו וכל הרגשותיו שלא יהיה כי אם בהתפלה ובלימוד התורה. ומתבאר מהתיקונים ומובא לעיל על מה ששינינו כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת, וגם שינינו אין בור ירא חטא והוא דבר הסותר קצת. ופירשנו שם שהכונה שתקדם יראת חטאו לחכמתו וישוב בתשובה קודם הלימוד, וכשילמוד מתוך התשובה ולקיים כל דבר תורה מאשר ילמוד, יקח השם את עיניו ויפתחו לו שערי תשובה יותר ויותר. וזהו אין בור ירא חטא שיראת חטא האמיתית ותכליתה אי אפשר כי אם אחר הלימוד. וצריך האדם לדבק עצמו בעת התורה והתפלה בנועם אור השם יתברך עד שאחר התורה והתפלה יהיה לו כוסף וכלות נפש ויונעם לנפשו להשאר דבוק באור העליון וחפצו ותשוקתו למסור את נפשו (ביד אדוניו) לחסות בצל ה' ולחזות בנועם ה', ובאם יראה שעדיין אינו בערך זה כי עוונותיו מבדילין בינו לבין אלהיו, יראה לפשפש במעשיו ולשוב בתשובה, וזהו התשובה האמיתית. וזהו שובה ישראל עד ה' אלהיך שתראה לשוב כל כך עד שתסיר מסך המבדיל בינך לבינו ותדבק בנועם ה', כי כשלת בעונך והוא מבדיל ועומד נגדך להפסיק בינך לבין המקום ברוך הוא. ואחר כך מורה הכתוב במה נוכל להסיר מסך המבדיל, ואמר קחו עמכם דברים ושובו אל ה', פירוש שתקח לך דברי תורה ותפלה ועל ידי זה תוכל לשוב לה' להדבק בו. אמרו אליו, פירוש כמו את ה' האמרת היום פירוש שתראה להדבק אליו בגודל אהבה ותשוקה בעת התורה והתפלה, ובאם תעשה כן הכתוב מבשרך כי כל תשא עון פירוש שישא ה' עונך ויסלח לך

התורה רפואת הנפש

ספר קול מבשר חלק א' ספר תהילים

תורה ה' תמימה משיבת נפש, עדות ה' נאמנה

גְלוּיָהּ לַפְּנִיךָ כָּל תַּאֲוֹתַי כִּי אֵינְנָה זולָתִי לַעֲבוֹדָתְךָ, וְאֶתָּה יוֹדֵעַ אֲנִיחֵתִי כִּי אֵינְנָה עַל עַסְקֵי עוֹלָם וְהַדְּבָרִים הַפְּלִיִּים, זולָתִי עַל הַטָּאִי וְעַל קֶצֶר יְדֵי בְּעֹבְדֹתְךָ. וְאָמַר אֶחָד מִן הַמְתַּנַּפְלִים בְּחִין עָרְפוֹ, אֲנִיחֵתִי מִפְּחָדְךָ הַרְחַק מִמֶּנִּי הַאֲנָחוֹת, דַּאֲגָתִי מִקֶּצֶר יְדֵי בְּעֹבְדֹתְךָ הַרְחַק מִמֶּנִּי הַדַּאֲגוֹת:

אות טו, - הַעֲקָר הַרְבִּיעִי:

הַצֵּעַר בַּמַּעֲשֵׂה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יואל ב, יב) **וְגַם עֵתָה נֶאֱמַר - "יְיָ שָׁבוּ עֲדֵי בְּכָל - לְבַבְכֶם וּבְצוּם וּבְבָכֵי וּבְמִסְפָּד. וְאָמְרוּ וְזָרוּם לְבָרְכָה** (ירושלמי ברכות פרק א' הלכה ד', במדבר רבה שלח יז, ז) **הַלֵּב וְהַעֲיִנִּים שְׁנֵי סְרֻסְרֵי הַחֶטָּא. וְכֵן כְּתוּב (במדבר טו, לו) וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם. לִכֵּן בְּזֹאת יִכָּפַר עֵוֹן הַסְרֻסְרֵים בְּמִדַּת תְּשׁוּבָתְכֶם כְּנֶגֶד מִדַּת מִשׁוּבָתְכֶם, כִּי יִתְּפַר עֵוֹן לִבְבַּי הַחֶטָּאִים בְּמִרְיוֹתֵם וְאֲנִיחֵתֶם בְּשִׁבְרָא אֲשֶׁר הֵם שׁוֹבְרִים אוֹתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (ישעיה נז, טז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף, וְנֶאֱמַר (תהלים נא, ט) לֵב - נִשְׁבַּר וְנִדְּכָה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. וְהַמְשַׁל עַל זֶה מִן הַפְּלִיִּים הַטְּמָאִים אֲשֶׁר נִשְׁבְּרוּ, מִטְּמָאֵתֶם טְהַרוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא יא, לה) תִּנְנוּר וְכִירִים יִתְּצוּ. וְעֵוֹן הַעֲיִנִּים יִכָּפַר בְּדַמְעוֹת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים קיט, קלו) פִּלְגֵי - מִיָּם יִרְדוּ עֵינַי עַל לֹא - שְׁמְרוּ תוֹרָתְךָ, לֹא אֶמַר עַל לֹא שְׁמַרְתִּי תוֹרָתְךָ, אֲבָל אֶמַר, לֹא שְׁמְרוּ, כִּי הֵם סָבְבוּ הַחֶטָּא, עַל כֵּן הוֹרְדֵתִי פִּלְגֵי מַיִם:**

פרשת וישב

פרק י"ז

מי שהוא מלא סרחון צואת עוונותיו אין תורתו נחת רוח לבוראו

צריך תשובה תחילה קודם תורה ותפילה, כי אם לא שב כראוי אין תורתו רצויה ומקובלת לפני הקדוש ברוך הוא, כמו שאמר הכתוב: "ולרשע אמר אלוקים מה לך לספר חוקי", וכתב ה"ראשית חכמה" פרק ב' משער התשובה וזה לשונו: ולזה כיוון ר' יהודה בר אלעאי באומר: אשרי מי שעמלו בתורה ועשה נחת רוח ליוצרו - פירושו, שהעוסק בה מנוקה מחטא ועוון, שאז המלך משתעשע בו ובתורתו, אבל מי שהוא מלא סרחון צואת עוונותיו אין תורתו נחת רוח לבוראו. הטעם הוא, כי בעסק התורה האדם ממשיך השכינה עליו, ובהיותו נקי מחטא מצאה השכינה כסא ומושב שבו תשב ותנוח, כאדם היושב בכסא המתוקן כראוי, שהכסא הוא נחת רוח לו - כן התורה הנקיה היא כסא מתוקן לשכינה שתשרה בו, אבל בהיות האדם מלוכלך בכתמי עוונותיו אין התורה שורה בו, כי אין בו כסא לשרות, לא התורה ולא השכינה, כי כל קוץ מכאוב וממאיר ליושב על הכסא, לכן קודם כל ירחץ צואת עוונותיו בתשובה כראוי, ורק לאחר מכן יעסוק בתורה, ויקח דמיון מהדין הפשוט בגמרא: במקום שיש ריח רע אסור לעסוק שם בתורה ובתפילה, וכידוע, שהעוונות נקראו "צואה", כמו שכתוב: "אם רחץ ה' את צואת בנות ציון", ולכן כל הקדושים העליונים מתרחקים ממנו אף בעוסקו בתורה.

ומצינו שלא עמדה תורה לדואג ולאחיתופל, כי שניהם - אין להם חלק לעולם הבא, אף על פי שהיו דורשים כמה מאות הלכות במגדל פורח באויר, ועיקר התשובה מביא לידי תורה ומעשים, עד כאן לשונו.

מחכימת פתי (תהלים י"ט ח). השיבנו אבינו לתורתך וכו', והחזירנו בתשובה שלימה לפניך. מה שנאמר תורה קודם תשובה, יש לומר, דעל ידי תורה יכולים להטיב המעשים, ולבוא לתשובה שלימה, תשובה מאהבה, בהצלחה. התורה יכולה לרפא הכל. איתא במדרש ריש דברים, אמר הקדוש ברוך הוא, ראה לשונה של תורה מה חביבה, שמרפאה את הלשון. מנין, שכן כתוב, מרפא לשון עץ חיים, עד כאן. ואם את הלשון מרפא, רפואת הנפש - בודאי. והגיד הרבי ר' בונם זכורנו לברכה מפשיסחא, על הפסוק, תורת ה' תמימה משיבת נפש, דעל ידי תורה, יכולים להשיב הנפש שנחלשה. היום בודאי יכולים כולם להתרפא. כדכתיב, ולבבו יבין ושב ורפא לו. "יבין" בגימטריא "אלול" (עם האותיות והתבה), ושב ורפא לו. [מרן אדמו"ר ה"לב שמחה" צוק"ל מגור, כי תבא תשמ"ג, בבית המדרש ערד].

יסוד התשובה

המשך פרק ד'

גם למלאכים המלווים לאדם מגיע עלבון גדול, כשאדם חוטא מתאבלים עליו

גם למלאכים המלווים לאדם מגיע עלבון גדול, כשאדם חוטא מתאבלים עליו, כדאיתא בסבא משפטים, גם לע"ב בסנהדרין, שבהיכל הזכות, אם אדם חוטא, במקום שהיה ראוי להיות הטייתם לטובה יהיה הטייתם לרעה, וגם עונש לצדיק לא טוב, ועלבון הוא להם לעשות באופן שיעשו להנהגות הדין, גם בהיכל אהבה גם בהיכל רצון וכו'. גם בהיכל קודש הקדשים וכו', ולא זו בלבד אלא גם בעולם הבריאה סוד כסא הכבוד מגיע הפגם שהנשמות חצובות משם, וכד אסגיא חייבין בעלמא אינה נמשכת משם, ועוד שהפגם הנעשה בעוונות פוגם בשורש נשמתו של החוטא, והוא בכסא שאינו שלם, כמו שאמר בתקוני: וכורסא דיליה פגימא בחובא דישראל. גם אל מלכות מגיע עלבון, כמו שאמר: "ובפשע"י שלחה אמכם", ולא זו בלבד גם אל יסוד וכו', גם אל נצח והוד וכו', גם אל הת"ת וכו', גם אל הגבורה וכו', גם אל החסד וכו', גם אל ג' הראשונות וכו', גם אל התורה.

ראה בן אדם עד היכן מגיע עלבון. מה לך נרדם? קום משנתך! דרכים הללו שפגמת, ותחקרם בדרישה וחקירה, ושוב עד ה' אלוקיך, עד מקום שפגמת, כי משם תוריד מים טהורים ותטהר כל הכתמים, וזה תשובה, עד כאן לשונו בבאור פסוק הנזכר.

כל הדברים האלה הם דברי הזוהר נשא רל"ד, זה לשונו: וכל מאן דעבד על פקודא אורייתא, כביכול פגם לעילא פגם לתתא פגם לגרמיה פגם לכל עלמין מתל לאינון מפרשי ימא דשעיין בארבא קם חד שטייא בעי לנקבא וכו'.

שערי תשובה לרבינו יונה

השער הראשון - אות יד:

עֵתָה נִבְאָר עֲקָרֵי הַתְּשׁוּבָה:

וְאָמַר דוֹד הַמְּלַךְ עָלָיו הַשְּׁלוֹם (תהלים לה, י) **אֲדַלְּנִי נִגְדָךְ כָּל - תַּאֲוֹתַי וְאֲנִיחֵתִי מִמֶּךָ לֹא - נִסְתַּרְהָ, בְּאוֹרוֹ,**

**חייב ללמוד ברתת זייע - ולרשע אמר
אלוקים מה לך לספר חוקי**

מאור ושמש משפטים דיבור המתחיל ואלה

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם וגו'. פירש רש"י כל מקום שנאמר אלה פוסל את הראשונים ואלה מוסיף על הראשונים וכו' מה הראשונים מסיני אף אלו מסיני. ולמה נסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח לומר לך שתשים סנהדרין אצל מזבח. הנה תירוץ של רש"י זכרונו לברכה הוא קצת תמוה הלא מפורש בתורה פעם אחת בפרשת בהר סיני פירש רש"י שם מה ענין שמיטה אצל הר סיני והלא כל המצות נאמרו מסיני אלא מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה מסיני אף כולם נאמרו כללותיהן ופרטותיהן מסיני. אם כן למה צריך רש"י ללמוד מואלה מיתורא דוי"ו להורות זאת והלא שם למד ממקרא מלא שכל המצות נאמרו בסיני, וכבר הרגיש בזה אור החיים הקדוש זכר צדיק לברכה. גם קשה מהו לשון מוסיף על הראשונים שמשמע שיש כאן תוספת על הראשונים, והיה לו לומר ואלה הוא כראשונים וכו'. גם קשה על מה שפירש רש"י למה נסמכה פרשת דינין אצל המזבח לומר לך שתשים סנהדרין אצל המזבח והלא מצינו שהיו הסנהדרין חוץ לירושלים כמו שאמרין בגמרא עשר מסעות נסעה השכינה וכנגדן נסעו סנהדרין מעיר לעיר כמו שחשב שם בגמרא המקומות, וגם כשהיתה בירושלים לא היתה אצל המזבח אלא בלשכת הגזיו, ואדרבה שאסור לישב אצל המזבח שהמזבח היה מקודש יותר אפילו מעזרת הכהנים. ונראה לפרש על פי פשוטו כן דהנה ידוע שנתנית התורה הקדושה היה באש וברתת זייעה כמבואר בכמה מקומות וזה היה רק בעשרת הדברות לבד אבל חכמינו זכרונם לברכה למדו בגזרה שוה במסכת ברכות שכל המצות וכל לימוד התורה צריכה להיות ברתת זייעה עיין שם שדרשו על פסוק והודעתם לבניך יום אשר עמדת לפני ה' אלהיך בחורב מה להלן ברתת זייעה אף כאן ברתת זייעה, על כן בעל קרי פטור מקריאת שמע מחמת שאי אפשר לומר ולקבל עול מלכות שמים ברתת זייעה עיין שם בפירוש רש"י בגמרא. נמצא למידין מכאן שהתורה אינה ניקנית לאדם אלא אם כן לומד באימה וביראה וברתת זייעה, וכל לימוד התורה ועשיית המצות צריכין להיות וללמוד בהתלהבות גדול דהיינו ברתת זייעה כמו שקיבלו אבותינו את התורה על הר סיני, וצריך האדם לפשפש במעשיו היטב ולהרהר בתשובה קודם הלימוד ולא כמצות אנשים מלומדה רק שישבר את לבו על מעשיו בעת עמדו להתפלל או ללמוד ולקבל עליו לבל יחזור עליהם, כמו שהיה מרגלא בפומיה של אדמו"ר הרב הקדוש רבינו יעקב יצחק הלוי זצוק"ל מק"ק לובלין על פסוק ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חוקי זה קאי על מי שלומד תורה ואינו עוזב את דרכיו הרעים וממהרה עליהם בתשובה קודם הלימוד. ועל ידי שעושה תשובה קודם הלימוד הוא לומד באימה ויראה ברתת זייעה. וכשהאדם לומד ספרי מוסר וכדומיהן על ידי שהן מעוררין את האדם לתשובה נקל הוא זאת שילמד באימה וביראה אבל כשלומד פלפולי הש"ס והלכות ובפרט דיני ממונות מאד מאד קשה ללמוד באימה וביראה אדרבא שיוכל לבא חלילה לידי התפארות חס ושלום כשיחדש איזה חידוש בלימודו, לכן צריך ביותר קודם שישב ללמוד דיני ממונות לעשות תשובה ויתחרט על חטאיו וילמוד אותה

באימה ויראה וברתת זייעה. אבל בעוונותינו הרבים נתמעטו הדורות ונשכח כל זאת, לא מבעיא שאין לומדים תורה ברתת זייעה אלא אפילו אינם מתפללים בהתלהבות כמו שמצינו בדורות ראשונים שרבי עקיבא כשהיה מתפלל אדם מניחו בזוית זו ומצאו בזוית אחרת מרוב כריעות והשתחויות דהיינו ברתת זייעה, ובודאי היו לומדים גם כן כך כמו שמצינו בהרבה תנאים עליהטה אש סביבותיהן כנתינתן מסיני בעת לימודם הגם שהיו לומדים פלפולי אורייתא:

יש לעשות תשובה קודם הלימוד ואחר הלימוד

מאור ושמש פרשת תרומה דיבור המתחיל ועשית

ועשית שנים כרובים זהב מקשה תעשה אותם משני קצות הכפורת. יש לפרש על פי רמז דהנה הארון מרמז לתורה כנזכר לעיל. וזה ידוע מכל ספרי הקודש כשאדם רוצה ללמוד תורה לשמה אזי צריך קודם כל לימוד לעשות תשובה קודם שמתחיל ללמוד כי אדם אין צדיק בארץ וגו' ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חוקי על כן צריך האדם קודם הלימוד לפשפש במעשיו לעשות תשובה ולמצוא לעצמו חסרונות במעשיו וירצה מעתה להיות עובד ה' באמת ללמוד ולעשות. וגם אחר הלימוד כשפוסק מלימודו אחר שלמד השיעורין דיליה צריך לפשפש אם היה לו איזה פניה חס ושלום בלימודו או חס ושלום איזה כונה אחרת שלא לשמה וצריך להרהר בתשובה על שלא היה לימודו כהוגן חס ושלום נמצא כל ימיו בתשובה וכן בכל עשית המצוות צריך גם כן לעשות תשובה מקודם ואחר כך כנזכר לעיל. וזהו פירוש הפסוקים הנזכר לעיל דהנה הארון מרמז לתורה, והכפורת מרמז לתשובה כמו תשובה מכפרת על עונותיו, וזהו לשון כפורת דהיינו שתעשו תשובה קודם הלימוד התורה. וזהו ועשית שנים כרובים זהב ופירש רש"י פרצוף תינוק להם, דהיינו שצריך האדם לעשות תשובה ויהיה נכנע בעיניו ונדמה כתינוק בן יומו שלא עשה עדיין כלום מצוות ומעשים טובים. ושני פעמים צריך האדם לעשות תשובה ולעשות לעצמו כתינוק דהיינו קודם הלימוד ואחר הלימוד כנזכר לעיל, וזהו שנים כרובים רצה לומר שני פעמים צריך אדם להחזיק עצמו כרביא דהיינו כתינוק בן יומו דהיינו קודם הלימוד ואחר הלימוד כנזכר לעיל, וצריך לחברם יחד וזהו משני קצות הכפורת דהיינו שתעשו תשובה קודם הלימוד ואחר הלימוד בלי שום פירוד ביניהם, וזהו מקשה תעשה אותם משני קצות הכפורת. וזהו פירוש הפסוק שכתוב אחר כך ואל הארון תתן את העדות ופירש רש"י אני יודע מה מלמדינו שהרי כתיב למעלה, ועל פי דברינו הנזכר לעיל אתי שפיר שהכתוב מרמז לנו שאחר שתעשה הכפורת דהיינו תשובה שיתכפר לך כל עוונות על ידי תשובה אחר כך תוכל ללמוד בקדושה ובטהרה וזהו ואל הארון תתן את העדות אחר שתעשה תשובה כנזכר לעיל:

תן לחכם ויחכם עוד

מאור ושמש פרשת ויקהל

וזהו הרמז בתקונים הנזכר לעיל י של אדנ"י תמן יראת ה' כי אדנ"י היא מדת מלכות והיא כרסיא דדינא כידוע מהזוהר הקדוש ותקונים על כן היו"ד של אדנ"י מרמז ליראת העונש כנזכר לעיל. וזהו ידוע גם

ואינו נקי, ולא היה יכול המלך לסבול זאת עד שהלך מאתה והרחיק ממנה נדוד ונשארה היא שכולה וגלמודה, וברבות העתים נכמרו רחמיו עליה ושלח אליה לאמר שבלבו לשוב אליה רק שהוא תשמור את עצמה כראוי לישיב עם המלך, ויהי כשמעה זאת התחילה להתקשט בבשמים ובתמרוקי הנשים והמקומות המלוכלכים הניחה כבראשונה, ויהיה כבוא המלך אליה וירא שהיא מקושטת ומנוולת בלכלוכים כבראשונה וברח מאתה וכעס מאד עליה ויאמר הלא הקישוטים אינם חשובים כל כך אצלי כי יש לי רב ליתן לך ועיקר חפצי היה להיות הכל נקי מכל טינוף. כך הענין החוטא אשר השכינה רחוקה ממנו ונשמתו נסתלקה עבור שכל איבריו פגומים ומלוכלכים, וכאשר שם אל לבו הרהור תשובה ורוצה השם יתברך להתקרב אליו ולהחזיר נשמתו בקרבו והוא מתחיל תיכף לעשות מצות ולהמשיך השכינה אליו על ידי עשיית המצות שהם עניני קישוטים וכל אבריו פגומים ומלוכלכים כבראשונה שלא תיקן פגם העונות ולא רחץ ממנו צואתו הלא השכינה מתרחקת מאתו בכעס ואומרת הלא רצוני לא היה אלא שתנקה את עצמך מכל לכלוך ואחר כך היית מתקשט במצות עד כאן דבריו:

כל המעשים שאדם עושה והוא רשע מוסיף כח בקליפה והוא נענש על לימודו

יותר מכך אמרו, איתא ברעיה מהימנא וכן בכתבי האר"י זלה"ה ובחובת הלבבות: כל המעשים שהאדם עושה והתורה שהוא לומד והוא רשע, לא די שאינו מוסיף כח ואומץ בקדושה, אלא אף גם מוסיף כח בקליפה, ונענש על לימודו, כי מאחר שהרשע נמצא תוך הקליפה הוא משפיע אל הקליפה, וגם אם לא שב כראוי אין תפילתו רצויה, וכמו שכתוב בגמרא: אמר אביי בתעניתא עד פלגי יומא מעיינו במילי דמתא ומפלגי דיומא ריבעא דיומא קרי ומפטרי ורבעיא דיומא בעי רחמי ואיפך אנא לא ס"ד וכו'. גם כתב בספר "חרדים" בשם ר' סעדיה גאון: בשביל ז' דברים אין תפילת האדם נשמעת ואחד מהם, אשר גברו עוונותיו ולא עשה תשובה שנאמר: "עוונותיכם מבדילים ביניכם".

יסוד התשובה

פרק ה' - בו יתבאר טעמים נכונים מהרב ר' משה אלשיך, איך שייך לומר, שהאדם על ידי חטאיו יוכל לפגום בנפשו ורוחו ונשמתו, ומכל שכן איך שייך לומר, שפוגם למעלה, ואיך הוא מושך כח הטומאה בפנימיות נשמתו ובחיצוניותו, וכח הטומאה קונה חיונות על ידי הקדושה שיצאה ממנו, ותבין ותשכיל, שדינה של גהינם הוא בהכרח לחוטא ללבן נשמתו ולטהרה, ובו יתבאר, שקודם שמכניס הנשמה לגהינם מפשיטים ממנה מלבושי מחלצות והזכות אשר עליו, ובו מבואר מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה - הרהור עבירה קשה מעבירה.

כן כי היו"ד של אדנ"י מרמז לחכמה תתאה כי יו"ד מרמז לחכמה בכל מקום, ויו"ד של הוי"ה היא חכמה היא מרמזת ליראה עילאה דהיינו אחר שהוא חכם בחכמת התורה אז בא ליראה עילאה שהוא שוה לאהבה ולפעמים גדולה מאהבה אשר אי אפשר להאריך בזה כאן. ועל פי זה אתי שפיר המדרש הנזכר לעיל שאינו סותר עם הגמרא שלנו כי כך מתחיל המדרש על זה הפסוק תן לחכם ויחכם עוד וכן הוא בגמרא ה' יהיב חכמה לחכימין ופירושו הוא כנזכר לעיל מי שיש בו חכמה תתאה דהיינו יראת שמים ויראת חטא על כן יוכל ללמוד תורה ולהתפלל כי כן צריך קודם לימוד התורה ועבודה צריך תחלה יראה ותשובה כנזכר לעיל דאם לא כן אסור להתחיל ללמוד כנזכר לעיל, על כן מי שיש בו חכמה תתאה ה' יהיב ליה יותר חכמה דהיינו שמבין בתורה ויכול לבא ליו"ד של הוי"ה שהיא חכמה עילאה, וזהו תן לחכם ויחכם עוד כנזכר לעיל. ומפרש כיצד הוא זאת ואמר זה בצלאל אתה מוצא בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא למשה עשה המשכן בא ואמר לבצלאל אמר לו מה המשכן הזה אמר לו שישירה הקדוש ברוך הוא שכינתו בתוכו ומלמד לישראל תורה אמר לו והיכן התורה ניתנה אמר לו משאנו עושים את המשכן אנו עושים הארון אמר לו רבינו משה אין כבודה של תורה בכך אלא אנו עושים הארון ואחר כך משכן, דהיינו כך היה משא ומתן של משה עם בצלאל שמשא רבינו אמר לו שצריך לעשות הכנה להשראת השכינה לקבל החכמה עילאה שהיא התורה, אמר לו בצלאל אי אפשר ללמוד תורה תחלה קודם היראה דהיינו שצריך תחלה לבא למדריגת אדנ"י שהוא היכל הוי"ה דהיינו כיסוי להוי"ה דהיינו כמו ארון לתורה, כי בתחלה קודם לימוד התורה צריך יראה ותשובה שהוא מרמז לארון וכפורת כנזכר לעיל בדברינו בפרשת תרומה. וזהו שאמר לו אין כבודו של תורה בכך ללמוד תורה קודם שבא למדריגת יראה על כן אמר לו אלא אנו נעשה ארון תחלה דהיינו לעשות תשובה ולקבל יראת שמים המרומוז ביו"ד של אדנ"י ואחר כך אנו עושים המשכן להשראת השכינה ללמוד תורה מפי הקדוש ברוך הוא:

סור מרע - ואחר כך - ועשה טוב

ערבי נחל פרשת וישלח

ואבאר פסוקים אלו ממש על פי דרך הקדוש בעל תולעת יעקב רק בתוספת ביאור והמשך הפסוקים כולם. והענין הוא, כי הרב הנזכר לעיל המשיל האדם אשר בא הרהור תשובה אליו ומיד מתחיל לעשות מצות ודומה לו שזהו תשובה, ובאמת אינו כך, כי לרשע אמר אלהים מה לך לספר חוקי כו' (תהילים נ, טז) ועיקר התשובה הוא לנקות צואת העבירות ולפרוש מהם על דרך שאמר הכתוב השליכו מעליכם כל פשעיכם (יחזקאל יח, לא) והעיקר הוא לשבר לבו הזונה להרחיק תאוות רעות מלבו ולהתחרט על העונות:

והמשיל זאת למלך שכעס על אשתו עבור היותה מנוולת ובכל ביתה מלא טינופים ולכלוכים

כל התפילות מתקבלות רק על ידי לימוד זוהר הקדוש, הזוהר הקדוש היא טבעת מלך מלכי המלכים, ומי שילמד ינצל.